

ΝΗΣΙΔΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ 2009

Βράβευση της οργάνωσης

«ΣΠΙΤΙ ΑΝΤΟΙΧΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ»

Προσφώνηση κ. Τζανέτου Αντύπα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΟΥΝΕΒΑ: Δέχτηκε επίθεση με βιτριόλι για την συνδικαλιστική της δράση ως γραμματέας σωματείου καθαριστριών

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΟΥΛΙΩΝΗ: Βρέθηκε νεκρή μετά τους αγώνες της κατά των εξευτελιστικών πρακτικών εις βάρος των γυναικών στις φυλακές

30ΧΡΟΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ: Ακρωτηριάστηκε με αλυσοπρίονο από τον εν διαστάσει σύζυγό της στην Καλαμάτα μπροστά στα δύο ανήλικα παιδιά τους

25 ΧΡΟΝΗ ΔΑΣΚΑΛΑ: Αποκεφαλίστηκε από τον σύζυγό της στην Σαντορίνη

ΑΛΙ ΖΑΧΙΡΑ: Οικιακή βοηθός την οποία έριξε η εργοδότριά της από το δεύτερο όροφο

Για τις 5 αυτές γυναίκες - θύματα βίας μάθαμε, λιγότερα ή περισσότερα. Για τις «ανώνυμες» γυναίκες που δολοφονήθηκαν από τον νυν ή πρώην σύντροφο/ σύζυγό τους τον τελευταίο χρόνο γνωρίζουμε πολύ λίγα. Για τις 5.000 γυναίκες που βιάζονται κάθε χρόνο στην Ελλάδα δεν θα μάθουμε ποτέ. Το ίδιο και για τις χιλιάδες γυναίκες που κακοποιούνται καθημερινά με τόσους άλλους τρόπους.

Οι δολοφονίες και οι βιασμοί των γυναικών ήταν ανέκαθεν απλά η κορυφή του παγόβουνου και αποτελούσαν την πιο βάρβαρη μορφή επιβολής της ανδρικής εξουσίας πάνω στα σώματα των γυναικών, σε ένα πατριαρχικό σύστημα βίας, εκμετάλλευσης και καταπίεσης. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκε και εξαπλώνεται το trafficking, το σύγχρονο δουλεμπόριο για σεξουαλική εκμετάλλευση με θύματα κυρίως γυναίκες και ανήλικα παιδιά, που έχει εξελιχθεί στην τρίτη πιο κερδοφόρα επιχείρηση παγκοσμίως.

Όμως η βία που υφίσταται η γυναίκα είναι καθημερινή, πολύμορφη και πανταχού παρούσα: στο σπίτι, στην εργασία, στο δρόμο, στην τοπική κοινωνία, κατά τη διάρκεια πολέμων ή λόγω βίαιων παραδοσιακών πρακτικών. Από τα υποτιμητικά σχόλια, τον προσβλητικό λόγο, τον "δεδομένο" ρόλο της νοικοκυράς και της μητέρας, τα σεξιστικά "κομπλιμέντα", τις διαφημίσεις που την υποβιβάζουν σε διακοσμητικό - σεξουαλικό αντικείμενο, την σεξουαλική παρενόχληση, την "πατροπαράδοτη" σφαλιάρα, το ξύλο και κάθε είδους απειλές και

εξευτελισμούς. Είναι τόσο η ίδια αυτή βία όσο και η υποψία της που την εμποδίζει από την ισότιμη συμμετοχή στο δημόσιο χώρο, της στερεί τη νύχτα, την καθηλώνει.

Μία γυναίκα στις δέκα στο μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης, κάθε χρόνο, πέφτει θύμα βίας στη συζυγική της ζωή, ενώ τρεις γυναίκες χάνουν τη ζωή τους απ' αυτήν κάθε 15 μέρες. Το 25% των εγκλημάτων στην Ευρώπη αφορά την κακοποίηση γυναίκας από το σύντροφό της. Η βία μέσα στο ζευγάρι δεν κάνει κοινωνικές διακρίσεις. Σύμφωνα δε, με πρόσφατη έρευνα αφορά κυρίως ανθρώπους μέσου και ανώτερου βιοτικού επιπέδου

Όταν μια γυναίκα επισκέπτεται τα επείγοντα περιστατικά ενός νοσοκομείου, φέροντας μώλωπες και εκδορές στο πρόσωπο και στο σώμα, το πιο πιθανό είναι να μην έχει απλώς... πέσει στις σκάλες του σπιτιού της! Η σωματική βία σε βάρος γυναικών έχει εξελιχθεί και στη χώρα μας σε μείζον πρόβλημα.

Ο όρος κακοποίηση περιγράφει όχι μόνο τη σωματική βία αλλά και την ψυχολογική.

Κακοποίηση είναι η συστηματική προσπάθεια να ταπεινωθεί το άτομο.

Δημιουργείται, δηλαδή, ατμόσφαιρα μόνιμης απειλής στο χώρο που ζει, ώστε να υποταχθεί στη θέληση του δράστη. Στη συντριπτική πλειονότητα η κακοποίηση αφορά γυναίκες.

Η ψυχολογική βία αφορά κυρίως, ταπείνωση, διαστροφικές συμπεριφορές, απαγωγή παιδιών, παρενόχληση, διωγμό, κ.λπ.

Η σωματική βία εκφράζεται ιδιοχειρώς ή μέσω αντικειμένων, ενώ συχνά περιλαμβάνει εσκεμμένα εγκαύματα, βασανιστήρια, εγκλεισμό ή απόπειρα φόνου.

Η οικονομική βία αφορά οικονομική εκμετάλλευση, σωματεμπορία ή προώθηση σε πορνεία, ενώ η σεξουαλική βία περιλαμβάνει σεξουαλική παρενόχληση, βιασμό, εξαναγκασμό σε ερωτική πράξη, αιμομιξία κ.λπ.

Η σωματική βία στο ζευγάρι δεν εμφανίζεται από τη μια μέρα στην άλλη. Πολύ πριν από αυτήν υπάρχει μια κλιμάκωση επιθετικής συμπεριφοράς και εκφοβισμών. Η χειρότερη μορφή βίας είναι η καλυμμένη βία. Κι αν οι γυναίκες δε "φεύγουν" από μια τέτοια σχέση είναι γιατί έχουν παγιδευτεί σ' ένα σχέση ψυχολογικής καταδυνάστευσης.

Η συνειδητοποίηση του μηχανισμού αυτής της καταδυνάστευσης είναι το πρώτο και πιο ουσιαστικό βήμα για την απελευθέρωση από αυτήν.

Στην τραγωδία όπως γνωρίζουμε όλοι σύμφωνα και με τον ορισμό του Αριστοτέλη, υπάρχει η κάθαρση. Ποια, όμως, κάθαρση μπορεί να υπάρξει σ' αυτή τη μανιακή βία επάνω στον άνθρωπο με τον οποίο ζεις όλη (ή, έστω, ένα μεγάλο μέρος) από τη ζωή σου;

Ο θάνατος, μερικές φορές, είναι η λύση. Αλλά τις περισσότερες φορές ο θάνατος δεν έρχεται. Υπάρχει μόνο ο θυμός, το μίσος, η έκρηξη, η βία και η (ψεύτικη) ελπίδα – και όλα αυτά ξανά και ξανά. Η πραγματική λύση, σε ατομικό επίπεδο, είναι η φυγή: ένα νέο ξεκίνημα στη ζωή. Μια λύση απελευθερωτική, που απαιτεί μεγάλο κουράγιο και που δεν σβήνει το παρελθόν – απλώς το αφήνει πίσω– γι' αυτό και δεν σε εκτονώνει.

Κάπως έτσι καταφεύγουν και στο Σπίτι Ανοικτής Φιλοξενίας όλες αυτές οι γυναίκες.

Το Σπίτι Ανοικτής Φιλοξενίας είναι μία ομάδα γυναικών η οποία ιδρύθηκε το 1995. Η έδρα ενασχόλησης της ομάδας είναι η Δράμα.

Το αντικείμενο της Αστικής Εταιρείας «Σπίτι Ανοικτής Φιλοξενίας» έχει ως βασική της προτεραιότητα την στήριξη κακοποιημένων γυναικών, άγαμων μητέρων και γενικότερα των γυναικών εκείνων που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Η επιστημονική ομάδα εθελοντών του Σπιτιού Ανοικτής Φιλοξενίας (ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, κοινωνιολόγοι) έχει ως βασικά της αντικείμενα:

- την υποδοχή των γυναικών
- την καταγραφή του φαινομένου
- την φιλοξενία αυτή καθ' αυτή
- την υποστήριξη και επανένταξη στην κοινωνία και την αγορά εργασίας

Συγκεκριμένα παρέχεται:

- Προσωρινή στέγαση
- Διατροφή
- Ένδυση
- Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
- Ψυχολογική υποστήριξη
- Νομική στήριξη και συμβουλευτική
- Επαγγελματική κατάρτιση

Λόγω μάλιστα του πολυμορφικού χαρακτήρα του Κέντρου, πραγματοποιούνται για τις γυναίκες αυτές:

- Μαθήματα Ζωγραφικής, αγιογραφίας, κοπτικής ραπτικής, κέντημα μηχανής, βιτρώ, ψηφιδωτό
- Ομάδες ψυχολογικής υποστήριξης
- Σεμινάρια με ποικίλα θέματα

Το Κέντρο προκειμένου να προωθήσει τα αιτήματα αλλά και τις ανάγκες των φιλοξενούμενων του, συνεργάζεται με φιλανθρωπικά ιδρύματα και συλλόγους, εκπαιδευτικούς φορείς, κοινωνικές υπηρεσίες, υπηρεσίες πρόνοιας, υποστηρικτικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, δομές απασχόλησης, δομές κοινωνικής φροντίδας.

Η Ένωση Κυριών στηρίζει το φιλανθρωπικό της έργο κατά βάση στην οικονομική στήριξη των μελών της και σε δωρεές συμπολιτών μας. Από τις ελάχιστες κρατικές χρηματοδοτήσεις που δέχεται είναι από το καθαρό προϊόν του κρατικού λαχείου.

Ως επισκέπτης και προσκεκλημένος είχα την ευκαιρία να δω από κοντά το «Σπίτι Ανοιχτής Φιλοξενίας». Πρόκειται για ένα πανέμορφο ανακαινισμένο παραδοσιακό τριώροφο οίκημα στην καρδιά της πόλης. Στην ουσία είναι ένας ξενώνας βραχύβιας παραμονής όπου στους κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους του, έχουν τη δυνατότητα να φιλοξενηθούν όταν οι περιστάσεις το επιβάλλουν και το επιτάσσουν, οι άγαμες μητέρες και οι κακοποιημένες γυναίκες που δεν έχουν υποστηρικτικό περιβάλλον. Η παραμονή τους είναι διακριτική και προσωρινή, δηλαδή παραμένουν στο σπίτι μέχρι το όλο υποστηρικτικό σύστημα από τα στελέχη και τους εθελοντές του Σπιτιού Ανοιχτής Φιλοξενίας να τις αποκαταστήσει πλήρως.

Κυρίες και Κύριοι, ειλικρινά δεν ξέρω αν κατάφερα να μεταφέρω σωστά το ύφος και το στόχο του Κέντρου αυτού. Είμαι σίγουρος όμως ότι δεν κατάφερα να μεταφέρω τη μυρουδιά της στοργής και της αγάπης που πλανάτε μέσα σε αυτό Κέντρο.

Δεν ξέρω αν μπόρεσα να σας μεταφέρω την αίσθηση της αφής, του αγγίγματος των Κυριών αυτών που με Αγάπη, ανιδιοτέλεια και αυταπάρνηση προσπαθούν καθημερινά να φροντίσουν όλες αυτές τις γυναίκες που καταφεύγουν στο Κέντρο.

Δεν χρησιμοποιώ το τρίτο ενικό πρόσωπο ή τον αόριστο χρόνο! Οι καταστάσεις που ζουν αυτές οι Κυρίες στην γωνιά της Ελλάδας που λέγεται Δράμα δεν αφορούν κάποιον άλλο κόσμο, αφορούν όλους μας. Γι' αυτό, χρησιμοποιώ συνηθισμένα ελληνικά αντρικά και γυναικεία ονόματα.

Οι Κυρίες αυτές –με πρωτεργάτη την κα Τσιαμούρα- προσπαθούν να προστατεύσουν και να βοηθήσουν την Κική που την δέρνει ο Τάκης – δεν είναι κάποιος Κεν που χτυπά, σε κάποιο άλλο μέρος της γης, τη Μπρέντα. Είναι άνθρωποι της διπλανής μας πόρτας.

Στο σπίτι αυτό που ονομάζεται Σπίτι Ανοιχτής Φιλοξενίας μία χούφτα άνθρωποι προσπαθούν να αλλάξουν την σκληρή πραγματικότητα:

Παλεύουν για την κατάργηση των σχέσεων εξουσίας, για μια κοινωνία χωρίς φόβο, φτώχεια και βία, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις με σεβασμό στη πολυμορφία.

Προσπαθούν να σπάσουν τη σιωπή και την ανοχή, να κάνουμε ορατή την «αθέατη» καθημερινή ενδοοικογενειακή βία και τη βία λόγω φύλου.

Στηρίζουν όλες τις γυναίκες που τολμούν να την καταγγείλουν. Τις βοηθούν ώστε να αποφύγουν την ενοχοποίηση και την περιθωριοποίησή τους.

Προσπαθούν τέλος να ανατρέψουν τα στερεότυπα και να αλλάξουν την νοοτροπία που κυριαρχεί στην οικογένεια, την εκπαίδευση και τα Μ.Μ.Ε.

Το Σπίτι Ανοικτής Φιλοξενίας είναι μία Νησίδα Ποιότητας για όλες αυτές τις γυναίκες αλλά και για όλους εμάς που πιστεύουμε σε έναν κόσμο χωρίς βία, χωρίς καταπίεση, σε έναν κόσμο δικαίου και προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.